



รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ.
นายสุทัศน์ เงินหมื่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร





รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุญจสุทธาน พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่

☐ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุญจสุทธาน โดยกำหนดให้การค้นตัว จับกุมขัง หรือกระทำการใดอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายของบุคคลจะต้องมีการแจ้งสิทธิและจัดทำบันทึกการควบคุมตัวตามที่กฎหมายนี้กำหนดโดยไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดให้ศาลยุติธรรมเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายของบุคคล สร้างระบบความพร้อมรับผิด (accountability) และลบล้างวัฒนธรรมปล่อยให้คนผิดลอยนวล (impunity) ตลอดจนมีกลไกสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ได้รับความเสียหายได้รับความเป็นธรรม ผ่านการช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อติดตามตรวจสอบและนำตัวผู้ที่เกี่ยวข้องมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา และมาตรการชดเชยฟื้นฟูและเยียวยาความเสียหายทางร่างกาย จิตใจและสังคม และการป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดเกิดขึ้นซ้ำอีก

๒.๒ เหตุผล

โดยที่การทรมาน การกระทำ หรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้นุญจสุทธานซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง ซึ่งไม่อาจยกเว้นให้กระทำได้ ไม่ว่าสถานการณ์ใด ๆ อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลจากการถูกค้นตัว จับกุมขัง หรือถูกกระทำการใดอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายเกินสมควรแก่เหตุผลที่กฎหมายกำหนด ยิ่งไปกว่านั้น การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมนั้นจะกระทำมิได้ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และได้ลงนามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ จึงต้องมีบทบัญญัติที่กำหนดฐานความผิดเป็นการเฉพาะ ตลอดจนมีมาตรการป้องกันและปราบปรามมาตรการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหาย และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามข้อบทในอนุสัญญาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยให้เทียบเท่าสากล และสอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายสุทัศน์ เงินหมื่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีการกำหนดฐานความผิด มาตรการป้องกันและปราบปราม มาตรการเยียวยา ตลอดจนมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

หน่วยงานของรัฐ

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๒. กรมสอบสวนคดีพิเศษ และอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ
๓. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
๔. กรมการปกครอง
๕. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
๖. ข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
๗. ปลัดกระทรวงกลาโหม
๘. ข้าราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม
๙. ศาลอาญา
๑๐. ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ
๑๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๑๒. สภานายความ และนายกสภานายความ
๑๓. สำนักงานอัยการสูงสุด
๑๔. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ภาคเอกชน

๑. องค์กรภาคประชาสังคมด้านการปกป้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลจากการควบคุมตัว
๒. ประชาชน

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดนิยามของคำว่า “การทรมาน” “การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” “การกระทำที่บุคคลสูญหาย” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และ “ผู้ได้รับความเสียหาย” (ร่างมาตรา ๔)

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดให้มีความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย โดยระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท หากเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท และหากเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต (ร่างมาตรา ๘)

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีความผิดฐานกระทำความผิด โดยระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท หากเป็นเหตุให้ผู้ถูกระงับโทษได้รับอันตรายสาหัส ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท และหากเป็นเหตุให้ผู้ถูกระงับโทษถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือไม่ (ร่างมาตรา ๙)

๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่ากำหนดให้มีความผิดฐานกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท (ร่างมาตรา ๑๐)

๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทเพิ่มโทษ และลดโทษดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๑)

๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ผู้สมคบ เป็นผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน เพื่อกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น (ร่างมาตรา ๑๒)

๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาที่ไม่ดำเนินการที่จำเป็นและเหมาะสมตามอำนาจของตน เพื่อป้องกันหรือยุติการกระทำความผิด หรือไม่ดำเนินการ หรือส่งเรื่องให้ดำเนินการสอบสวนและดำเนินคดีอาญาตามกฎหมาย ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น (ร่างมาตรา ๑๓)

๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดให้การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นความผิดทางการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา (ร่างมาตรา ๑๖)

๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งตัวบุคคลใดออกไปนอกราชอาณาจักร หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะส่งผลให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ในความเสี่ยงจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๘)

๑๐. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ มีกำหนดอายุความห้าสิบปี และไม่มีอายุความหากเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำที่มีลักษณะอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ (ร่างมาตรา ๒๑)

๑๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ และให้พนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนการสอบสวน (ร่างมาตรา ๒๒)

๑๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในเขตอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลพลเรือน และนำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมาบังคับใช้โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๖)

๑๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ควบคุมตัวบุคคลต้องจัดให้มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวและได้รับแจ้งสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงกำหนดบทระวางโทษหากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๗)

๑๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดให้บุคคลมีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งยุติการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และศาลอาจมีคำสั่งเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๙, ๓๐, ๓๑ และ ๓๒)

๑๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๔)

๑๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีการคุ้มครองบุคคลผู้ซึ่งใช้สิทธิโดยสุจริตในการแจ้งความหรือร้องเรียน (ร่างมาตรา ๓๕)

๑๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย (ร่างมาตรา ๓๖)

๑๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดหน้าที่และอำนาจให้คณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๔๒)

๑๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับการบังคับบุคคลให้สูญหายอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกบังคับให้สูญหาย หรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย และดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดภายใต้บทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาชญากรรมและประพจน์มิชอบ โดยให้ใช้บังคับแม้การปฏิเสธหรือปกปิดชะตากรรมของผู้ถูกควบคุมตัวได้เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๘)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ รวมระยะเวลา จำนวน ๒๑ วัน นับจากวันขึ้นเว็บไซต์ ถึงวันปิดการรับฟังความคิดเห็น

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th



(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. กรมสอบสวนคดีพิเศษ และอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ
๒. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
๓. กรมการปกครอง และอธิบดีกรมการปกครอง
๔. ปลัดกระทรวงกลาโหม
๕. เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
๖. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๗. สำนักงานอัยการสูงสุด และอัยการสูงสุด

๘. สภาทนายความ และนายกสภาทนายความ

๕ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

จำนวน ๒ ราย โดยเป็นประชาชนทั่วไป จำนวน ๒ คน

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็น

จำนวน ๔ ราย ได้แก่

๑. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
๒. ปลัดกระทรวงกลาโหม
๓. เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
๔. สำนักงานอัยการสูงสุด และอัยการสูงสุด

๕.๒ ผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทนิยามของคำว่า “การทรมาน” “การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” “การกระทำให้บุคคลสูญหาย” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และ “ผู้ได้รับความเสียหาย” (ร่างมาตรา ๔)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	- อาจมีปัญหาด้านการตีความ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรบัญญัติบทนิยามให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี

- คำว่า “การที่” ในนิยาม “การทรมาน” ไม่ใช่ภาษากฎหมาย อาจพิจารณาตัดออกหรือเปลี่ยนเป็นคำอื่น

- คำว่า “รวมทั้ง” ในนิยาม “การทรมาน” อาจทำให้เกิดความสับสนในการตีความ

- (๔) ในนิยาม “การทรมาน” ใช้ถ้อยคำแปลอนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ จึงควรปรับให้เป็นภาษากฎหมาย

- นิยาม คำว่า "การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์" ในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ (ฉบับกระทรวงยุติธรรม) ได้เคยมีการอภิปรายในประเด็นนี้ ซึ่งได้รับคำแนะนำจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ว่า การกำหนดนิยามของการกระทำความผิดดังกล่าวไม่มีความชัดเจน ซึ่งตามหลักกฎหมายอาญาที่มีบทลงโทษต่อบุคคลจะต้องกำหนดนิยามและฐานความผิดให้ชัดเจน ปราศจากความคลุมเครือ (nullum crimen sine lege certa) เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจหรือการตีความตามอำเภอใจ นอกจากนี้ ในทางระหว่างประเทศยังไม่มีกำหนดนิยามที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกระทำนี้ เนื่องจากมีความละเอียดอ่อน และแต่ละประเทศตีความการกระทำความผิดดังกล่าวแตกต่างกัน

- คำว่า “การที่” ในนิยาม “การกระทำให้บุคคลสูญหาย” ไม่ใช่ภาษากฎหมาย อาจพิจารณาตัดออกหรือเปลี่ยนเป็นคำอื่น

- "การทรมาน" เป็นหัวใจสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ ควรจะกำหนดนิยามไว้โดยชัดเจนเช่นเดียวกับการกำหนดนิยามในประมวลกฎหมายอาญา จึงไม่ควรใช้คำว่า "เช่น" หากกรณีเป็นการกระทำอันก่อให้เกิดความเจ็บปวดและความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่กายหรือจิตใจ ย่อมถือว่าเป็นการทรมานทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเพื่อการใดก็ตาม ประกอบกับยังมิได้ให้ความหมายว่าความเจ็บปวดและทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงต้องมีลักษณะอย่างไร เพียงใดจึงจะเข้าองค์ประกอบของ "การทรมาน"

- ยังไม่มีคำอธิบายหรือให้นิยามถึงการกระทำอันมีลักษณะเป็นการไถ่มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไว้ ทำให้เกิดปัญหาการตีความได้ในอนาคต

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดให้มีความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย โดยระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท หากเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท และหากเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต (ร่างมาตรา ๘)

เห็นด้วย

- มีการกำหนดให้ปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นกรรมการ

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

-

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีความผิดฐานกระทำทรมาน โดยระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท หากเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท และหากเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือไม่ (ร่างมาตรา ๙)

เห็นด้วย

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- คำว่า “รวมทั้ง” ในวรรคแรก อาจทำให้เกิดความสับสนในการตีความ

- (๔) ใช้ถ้อยคำแปลอนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ จึงควรปรับให้เป็นภาษากฎหมาย

๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่ากำหนดให้มีความผิดฐานกระทำการที่โหดร้ายไถ่มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท (ร่างมาตรา ๑๐)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	- นิยามยังไม่มี ความชัดเจน ซึ่งจะส่งผลต่อการกำหนดโทษ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ประเด็น "การกระทำที่โหดร้ายไถ่มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์" นั้น เคยมีการหยิบยกขึ้นอภิปรายในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ (ฉบับกระทรวงยุติธรรม) โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีความเห็นว่า กฎหมายอาญาที่มีบทลงโทษต่อบุคคลจะต้องกำหนดนิยามและฐานความผิดให้ชัดเจนปราศจากความคลุมเครือ (nullum crimen sine lege certa) เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจหรือ

การตีความตามอำเภอใจ นอกจากนี้ ในทางระหว่างประเทศยังไม่มีข้อกำหนดนิยามที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกระทำนี้ เนื่องจากมีความละเอียดอ่อน และแต่ละประเทศตีความการกระทำดังกล่าวแตกต่างกัน

๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทเพิ่มโทษ และลดโทษดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๑)

เห็นด้วย

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

-

๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ผู้สมคบ เป็นผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน เพื่อกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น (ร่างมาตรา ๑๒)

เห็นด้วย

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ในกรณีที่บุคคลกระทำการเพียงสมคบหรือสนับสนุนแต่ไม่ถึงขั้นเป็นตัวการร่วมตามประมวลกฎหมายอาญา การกำหนดโทษให้ผู้สมคบหรือผู้สนับสนุนรับโทษในระดับเดียวกับตัวการร่วมต้องพิจารณาด้วยว่าจะขัดต่อหลักการลงโทษตามสัดส่วนและหลักความยุติธรรมหรือไม่

๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาที่ไม่ดำเนินการที่จำเป็นและเหมาะสมตามอำนาจของตน เพื่อป้องกันหรือยุติการกระทำความผิด หรือไม่ดำเนินการ หรือส่งเรื่องให้ดำเนินการสอบสวน และดำเนินคดีอาญาตามกฎหมาย ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น (ร่างมาตรา ๑๓)

เห็นด้วย

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรกำหนดให้ชัดแจ้งว่าผู้บังคับบัญชาที่จะต้องรับโทษดังกล่าวจะต้องเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและมีอำนาจควบคุมการกระทำซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น ๆ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ความเป็นธรรมกับผู้บังคับบัญชาตามสายงานซึ่งไม่มีส่วนรับรู้เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดกฎหมายดังกล่าว

๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดให้การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นความผิดทางการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา (ร่างมาตรา ๑๖)

เห็นด้วย

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

- ลักษณะของกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓ - ๒๒ ของร่างพระราชบัญญัตินี้ มีลักษณะเป็นกระทำความผิดอาญาทั่วไป มิได้มีเหตุจูงใจทางการเมือง หรือมีวัตถุประสงค์ทางการเมือง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

-

๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งตัวบุคคลได้ออกไปนอกราชอาณาจักร หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะส่งผลให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ในความเสี่ยงจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๘)

เห็นด้วย

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

- สอดคล้องกับหลักการห้ามผลักดันกลับ (Principle of Non-Refoulement) ตามบทบัญญัติมาตรา ๓ (๑) แห่งอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน การปฏิบัติหรือลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ. ๑๙๘๔ (Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment : CAT) ที่บัญญัติว่า “ไม่มีรัฐภาคีใดจะขับไล่ ส่งกลับ (ผลักดันกลับ) หรือส่งมอบตัวบุคคลไปยังรัฐอื่น ซึ่งมีมูลเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่าเขาอาจตกอยู่ในอันตรายจากการทรมาน” ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีในอนุสัญญานี้เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามพันธกรณีและวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

-

๑๐. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ มีกำหนดอายุความห้าสิบปี และไม่มีอายุความหากเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำที่มีลักษณะอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ (ร่างมาตรา ๒๑)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	- มีความไม่ชัดเจนของการกระทำที่มีลักษณะอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ในเรื่องอายุความการฟ้องคดีนั้น มีหลักเกณฑ์ทั่วไปกำหนดไว้ภายใต้ประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ดังนั้น หากจะมีการกำหนดอายุความไว้เป็นการเฉพาะในพระราชบัญญัตินี้ควรกำหนดให้ชัดเจนถึงหลักเกณฑ์ในการนับอายุความว่าเริ่มนับเมื่อไร เช่น เริ่มนับเมื่อการกระทำความผิดได้สิ้นสุดลง หรือเริ่มนับเมื่อผู้ถูกทรมานอยู่ในวิสัยหรือโอกาสที่จะต้องทุกข์ได้ เป็นต้น

- อาจเกิดปัญหาความคลุมเครือในการตีความคำว่า “อย่างกว้างขวาง และเป็นระบบ”

๑๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ และให้พนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนการสอบสวน (ร่างมาตรา ๒๒)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	- นิยามยังไม่มี ความชัดเจน ซึ่งจะส่งผลต่อการกำหนดโทษ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๑ ที่บัญญัติว่าในอนุมาตรา (๑) (ก) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ , (ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน และ (จ) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่...” ซึ่งเข้าใจตรงกันดังกล่าวอยู่แล้ว ประกอบกับคดีลักษณะดังกล่าวจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้ดำเนินการสืบสวนและสอบสวน รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่แตกต่างจากเจ้าหน้าที่ทั่วไป เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการทรมานและบังคับให้บุคคลสูญหายดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เว้นแต่เป็นการกระทำของเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ ก็ให้เจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้ทำการสอบสวนโดยการสอบสวนไม่ว่าจะทำการสอบสวนโดยเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าพนักงานตำรวจต้องมีพนักงานอัยการเข้าร่วมในการสอบสวนด้วย	- มีความไม่ชัดเจนว่าพนักงานอัยการจะเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนการสอบสวนอย่างไร การรับผิดชอบสำนวนการสอบสวนมีความหมายว่าอย่างไร เป็นการเข้าควบคุมการสอบสวนหรือไม่ เป็นการใช้อำนาจที่บัญญัติไว้กว้างเกินไป - ในวรรคแรกกำหนดให้เป็นคดีพิเศษซึ่งทำให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นพนักงานสอบสวนและวรรคสองกำหนดว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหน่วยงานใดตกเป็นผู้ถูกล่าหว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหน่วยงานนั้นเข้าร่วมเป็นพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าหากกรณีที่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้กระทำความผิดจะเกิดปัญหาว่าผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจสอบสวนความผิดดังกล่าว

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- การให้พนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนการสอบสวนนั้น เห็นว่าควรที่จะให้พนักงานสอบสวนที่ทำการสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนการสอบสวน โดยพนักงานอัยการอาจให้คำแนะนำตรวจสอบพยานหลักฐาน ถามปากคำ หรือสั่งให้ถามปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตั้งแต่เริ่มการทำสำนวนสอบสวนนับแต่โอกาสแรกเท่าที่จะพึงกระทำได้

๑๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในเขตอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลพลเรือน และนำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมาบังคับใช้โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๖)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- ฐานความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นการกระทำความผิดโดยเจ้าหน้าที่รัฐส่งผลให้คดีมีความยุ่งยาก ซับซ้อนในการสืบสวนสอบสวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน จึงควรกำหนดให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในเขตอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาคดีโดยใช้ระบบไต่สวน และผู้พิพากษาที่	- บุคคลที่อยู่ในอำนาจของศาลทหารไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของกระบวนการยุติธรรมทหาร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ทำการพิจารณาตัดสินคดีมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ การดำเนินคดีทุจริตและการดำเนิน กระบวนการพิจารณาในระบบไต่สวน - เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- การกำหนดเขตอำนาจศาลเป็นศาลพลเรือน อาจทำให้เกิดปัญหา เนื่องจากศาลพลเรือนมีหลายศาล เช่น ศาลแพ่ง ศาลอาญา เป็นต้น ดังนั้น หากมีเจตนารมณ์ที่จะยกเว้นเขตอำนาจศาลทหาร ควรระบุให้ชัดเจน

๑๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ควบคุมตัวบุคคลต้องจัดให้มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวและได้รับแจ้งสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงกำหนดบทระวางโทษหากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๗)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	- ภายใต้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีบทบัญญัติที่บัญญัติห้ามมิให้รับฟังยานหลักฐาน ที่ได้มาโดยมิชอบอยู่แล้ว - ในนิยาม "การควบคุมตัว" มีความหมายรวมถึง การเชิญตัวไปสอบถาม หรือซักถามซึ่งอาจจะเกิด จากความยินยอมของผู้ถูกเชิญตัวก็ได้ ซึ่งถ้าเป็นใน กรณีดังกล่าวผู้ถูกเชิญตัวน่าจะเป็นเพียงผู้ให้ ถ้อยคำ หรือเป็นพยานเท่านั้น ดังนั้นจึงควร กำหนดนิยามคำว่า ควบคุมตัว มิให้รวมถึงกรณี การเชิญตัวบุคคลโดยผู้ยื่นยินยอม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ภายใต้บทบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญามีฐานความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการกำหนดเอาไว้แล้ว ดังนั้น การกำหนดไว้เป็นการเฉพาะอีกจะเป็นการซ้ำซ้อนหรือไม่

- การแจ้งสิทธิตามมาตรานี้บางประเด็นมีกำหนดอยู่แล้วในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงไม่จำเป็นต้องระบุซ้ำในร่างพระราชบัญญัติฯ

๑๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดให้บุคคลมีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งยุติการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และศาลอาจมีคำสั่งเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๙, ๓๐, ๓๑ และ ๓๒)

เห็นด้วย

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรกำหนดไว้ให้ชัดแจ้งถึงสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวด้วย อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้กำหนดไว้ในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ ถึงหลักการในการจัดการแทนผู้เสียหายเอาไว้แล้ว การกำหนดเอาไว้อีกในพระราชบัญญัติฉบับนี้ต้องพิจารณาด้วยว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์ในการกำหนดนิยามคำว่า “ผู้เสียหาย” ให้กว้างหรือแคบกว่าหลักในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

- มาตรา ๒๙ วรรค ๔ ควรรวมอยู่ในวรรค ๓

- การแจ้งสิทธิตามมาตรา ๒๙ บางประเด็นมีกำหนดอยู่แล้วในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงไม่จำเป็นต้องระบุซ้ำในร่างพระราชบัญญัติฯ

๑๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๔)

เห็นด้วย

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ภายใต้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีบทบัญญัติที่บัญญัติห้ามมิให้รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบอยู่แล้ว ดังนั้น จึงเห็นควรเสนอแนะให้รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า หากไม่มีการกำหนดหลักการดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะในพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะส่งผลให้ขัดต่อหลักการของอนุสัญญาฯ หรือไม่

- เป็นกรณีที่มีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ กำหนดไว้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดซ้ำในร่างพระราชบัญญัติฯ

๑๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีการคุ้มครองบุคคลผู้ซึ่งใช้สิทธิโดยสุจริตในการแจ้งความหรือร้องเรียน (ร่างมาตรา ๓๕)

เห็นด้วย

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

- เป็นการสนับสนุนให้ผู้รู้ข้อมูลการกระทำความผิดกล้าแจ้งความหรือร้องเรียน และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- เป็นหลักกฎหมายทั่วไปอยู่แล้วที่การร้องทุกข์ หากกระทำโดยสุจริตมิได้กระทำเพื่อกลั่นแกล้งผู้อื่นจะไม่เป็นการละเมิด จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดในร่างพระราชบัญญัติ

๑๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุ้บุคคลสูญหาย (ร่างมาตรา ๓๖)

เห็นด้วย

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- “กรรมการโดยตำแหน่ง” ตามร่างที่ส่งมานั้นไม่ปรากฏว่ามี อัยการสูงสุดเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง จึงเห็นควรเสนอให้เพิ่ม อัยการสูงสุด เข้าเป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย เนื่องจากสำนักงานอัยการสูงสุดถือว่าเป็นหนึ่งในหน่วยงานด้านกระบวนการยุติธรรมที่สำคัญ และเกี่ยวข้องโดยตรงในการทำสำนวน ยื่นฟ้อง และดำเนินกระบวนการพิจารณาทั้งปวงในชั้นศาล ในฐานะความผิดที่บัญญัติไว้ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ การมีผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดเข้าไปเป็นหนึ่งในคณะกรรมการฯ ย่อมเป็นประโยชน์

๑๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดหน้าที่และอำนาจให้คณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๕๒)

เห็นด้วย

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรกำหนดให้ชัดแจ้งถึงองค์ประชุมในการประชุมคณะกรรมการ

- ใน (๙) กำหนดให้มี “การตรวจเยี่ยมหน่วยงานหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวได้ โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า” อาจขัดต่อข้อกำหนดเพื่อความปลอดภัยของบางหน่วยงาน ที่ไม่สามารถให้เข้าเยี่ยมโดยทันที และโดยลำพังได้ นอกจากนี้ การรับเรื่องร้องเรียนที่ไม่ระบุชื่ออาจทำให้เกิดกรณีการฟ้องกลั่นแกล้งเจ้าหน้าที่ รวมทั้ง อาจไม่สามารถติดตามสอบถามข้อมูลในรายละเอียดจากผู้ให้ข้อมูลได้

๑๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับการบังคับบุคคลให้สูญหายอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกบังคับให้สูญหาย หรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย และดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดภายใต้บทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้ใช้บังคับแม้การปฏิเสธหรือปกปิดชะตากรรมของผู้ถูกควบคุมตัวได้เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๘)

เห็นด้วย

- เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- การกำหนดให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดภายใต้พระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกบังคับให้สูญหายอย่างต่อเนื่อง หรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย โดยให้บังคับกับการควบคุมตัวที่เกิดก่อนพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับด้วยอาจเป็นการสร้างภาระให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบการสอบสวน จึงเสนอแนะให้ควรสอบถามความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าจะขัดข้องหรือไม่กับบทบัญญัติดังกล่าว

- อาจมีข้อจำกัดในด้านบุคลากรและงบประมาณ จึงควรแต่เพียงกำหนดระยะเวลาหนึ่งแต่ก็ไม่ตัดช่องทางที่จะทำการสืบสวนสอบสวน ข้าหลังสิ้นสุดกำหนดระยะเวลาที่ได้กำหนดแล้ว หากปรากฏภายหลังว่ามีข้อเท็จจริงหรือหลักฐานอันอาจทำให้ทำการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

๒๐. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

๑. เนื่องจาก มาตรา ๓ เป็นการบัญญัติถึงหลักการบังคับใช้กฎหมายทั่วไปจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฯ

๒. มาตรา ๖ และ ๗ เป็นบทบัญญัติที่มีสาระสำคัญอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ อยู่แล้ว และเป็นบทบัญญัติที่ไม่มีบทลงโทษ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้

๓. คำว่า “ผู้ใด” ในมาตรา ๑๕ น่าจะเป็นคำว่า “ผู้ใด”

๔. มาตรา ๑๕ ควรเขียนฐานความผิดให้เหมือนกับมาตรา ๘ คือ “กระทำให้บุคคลสูญหาย”

๕. มาตรา ๑๗ ควรตรวจสอบมาตราในร่างพระราชบัญญัติฯ อีกครั้งหนึ่ง

๖. มาตรา ๑๙ นิยามของ “ผู้ได้รับความเสียหาย” มีอยู่แล้วในมาตรา ๔ ซึ่งมีการขยายความแล้วว่าคือบุคคลใดบ้าง ดังนั้น ไม่ควรกำหนดในวงเล็บอีก และการใส่วงเล็บในร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่ใช่วิธีการตรากฎหมายที่ถูกต้อง

๗. มาตรา ๒๔ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ควรกำหนดไว้ในมาตรา ๔๒ เพื่อความเป็นเอกภาพ

๘. มาตรา ๔๔ ควรตรวจสอบการจัดแบ่งวรรคให้ถูกต้อง

๙. มาตรา ๔๕ ควรตรวจสอบการจัดแบ่งวรรคให้ถูกต้อง

๑๐. มาตรา ๔๖ การลงโทษในความผิดฐานนี้ อาจไม่เหมาะสม เนื่องจากตามหลักกฎหมายอาญานั้น ความผิดอาญาที่มีบทลงโทษต่อบุคคลควรจะต้องกำหนดให้ชัดเจน ปราศจากความคลุมเครือ (nullum crimen sine lege certa) เพื่อลดการใช้ดุลพินิจหรือการตีความตามอำเภอใจ นอกจากนี้ ในทางระหว่างประเทศยังไม่มีกำหนดนิยามที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกระทำความผิดนี้ เนื่องจากมีความละเอียดอ่อน และแต่ละประเทศตีความการกระทำความผิดดังกล่าวแตกต่างกัน

๑๑. มาตรา ๔๗ เจ้าหน้าที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีตามมาตรา ๑๕๗ ประมวลกฎหมายอาญาได้อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฯ นี้

๑๒. การจัดการมรดกหรือจัดการทรัพย์สินของบุคคลผู้ถูกบังคับให้สูญหาย ดังนี้ การจัดการมรดกของบุคคลผู้ถูกบังคับให้สูญหายที่ถือว่าถึงแก่ความตายนั้นจะทำให้เกิดคดีแพ่งขึ้น ๒ คดี ได้แก่ (๑) คดีหลัก คือ คดีร้องขอจัดการมรดกของบุคคลผู้ถูกบังคับให้ถูกบังคับให้สูญหาย และ (๒) คดีอุปกรณ์ คือ คดีร้องขอให้ศาลสั่งว่าบุคคลผู้ถูกบังคับให้สูญหายเป็นคนสาบสูญ และจะต้องดำเนินการให้ได้คำสั่งศาลให้เป็นคนสาบสูญมาก่อนจึงจะร้องขอให้จัดการมรดกได้ ทั้งนี้ มีความเป็นไปได้ว่าจะมีการดำเนินคดีอาญาต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในความผิดฐานบังคับบุคคลให้สูญหายไปควบคุมไปกับการดำเนินคดีแพ่งข้างต้นทั้ง (๑) และ/หรือ (๒)

มีข้อสังเกตว่าการดำเนินคดีแพ่งในส่วนการร้องขอให้ศาลสั่งว่าบุคคลผู้ถูกบังคับให้สูญหายเป็นคนสาบสูญนั้น สามารถแยกดำเนินการไปได้โดยไม่ต้องรอผลของคดีอาญา เพราะเพียงแค่ปรากฏข้อเท็จจริงตามมาตรา ๖๑ วรรคแรก ว่าบุคคลผู้ถูกบังคับให้สูญหายได้หายไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่และไม่มีใครรู้ว่าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ตลอดระยะเวลาห้าปี ก็ย่อมเป็นเหตุให้ศาลสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนสาบสูญแล้ว

อย่างไรก็ตาม กรณียังมีปัญหาให้ต้องพิจารณาต่อไปว่า การบังคับบุคคลให้สูญหายที่ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย พ.ศ. ได้บัญญัติให้เป็นความผิดอาญานั้น จะถือว่าเป็น “เหตุอันตรายแก่ชีวิต...” ตามนัยมาตรา ๖๑ (๓) แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง

และพาณิชย์หรือไม่ หากจะถือว่าการบังคับบุคคลให้สูญหาย (หรือหากยึดตามคำนิยามในร่างพระราชบัญญัติฯ ก็คือการควบคุมตัว หรือการกระทำด้วยประการใดโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ...) เป็นเหตุอันตรายแก่ชีวิต ก็จะมีผลเป็นการลดระยะเวลาที่กฎหมายถือว่าบุคคลผู้ถูกบังคับให้สูญหายเป็นคนสาบสูญตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จาก ๕ ปี เหลือ ๒ ปี อันจะทำให้สามารถดำเนินการร้องขอจัดการมรดกของผู้ถูกบังคับให้สูญหายได้เร็วขึ้น แต่การตีความในกรณีต้องใช้ความระมัดระวังและพิจารณาให้รอบคอบถี่ถ้วนก่อนจะดำเนินการ เพราะหากศาลได้มีคำสั่งให้บุคคลผู้ถูกบังคับให้สูญหายเป็นคนสาบสูญแล้ว จะมีผลอย่างมากต่อสถานะและความสัมพันธ์ตามกฎหมายของบุคคลดังกล่าว และเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะและพันธกรณีตามอนุสัญญาฯ และเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อสถานะและความสัมพันธ์ตามกฎหมายของผู้ถูกบังคับให้สูญหาย จึงเห็นควรให้มีทางเลือกในการจัดการทรัพย์สินของผู้ถูกบังคับให้สูญหาย (นอกเหนือไปจากการร้องขอจัดการมรดก) ดังนี้ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๘ ถึง ๖๐ ได้มีบทบัญญัติว่าด้วยการจัดการทรัพย์สินของ “ผู้ไม่อยู่ (Absentee)” ไว้แล้ว โดยมีเงื่อนไขในการร้องขอจัดการทรัพย์สินในมาตรา ๔๘ และเห็นว่าการจัดการทรัพย์สินของผู้ถูกบังคับให้สูญหาย ในฐานะ “ผู้ไม่อยู่” ตามมาตรา ๔๘ มีประโยชน์ในแง่การรักษาฐานะ “บุคคล” ตามกฎหมายของผู้ถูกบังคับให้สูญหายไว้จนกว่าจะพบศพหรือพบหลักฐานอันควรเชื่อว่าผู้ถูกบังคับให้สูญหายถึงแก่ความตาย ทั้งนี้ มาตรา ๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติเหตุแห่งการสิ้นสุดของความเป็นผู้จัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ไว้ ได้แก่ (๑) เมื่อผู้ไม่อยู่นั้นกลับมา... (๓) เมื่อผู้ไม่อยู่ถึงแก่ความตายหรือศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญ จึงสรุปได้ว่าบทบัญญัติในเรื่องการจัดการทรัพย์สินของผู้ไม่อยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สอดรับกับสถานะของผู้ถูกบังคับให้สูญหายตามร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย พ.ศ. และสามารถเชื่อมโยงไปสู่การจัดการมรดกของผู้ถูกบังคับให้สูญหายได้อย่างครบวงจร (ตามนัยมาตรา ๑๗๑๓ ประกอบ ๑๕๕๙ และ ๑๖๐๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์) ทั้งยังสอดคล้องและเหมาะสมแล้วกับพันธกรณีที่ตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับมาตรา ๒๔ (๖)

๑๓. ตามร่างมาตรา ๒๗ (๖) ได้กำหนดให้มีนายความเข้าร่วมการสอบปากคำด้วยนั้น ทั้งที่ผู้ที่ถูกเชิญตัวมาอยู่ในฐานะพยาน ทำให้กระบวนการค้นหาความจริงจากพยานอาจได้รับผลกระทบเนื่องจากพยานจะได้รับการแนะนำตักเตือนจากทนายความทำให้พยานไม่พูดความจริง และควรใช้กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจะเหมาะสมกว่า และตามร่างมาตรา ๒๗ (๙) มิใช่เป็นเรื่องที่ผู้ถูกควบคุมตัวมีสิทธิและได้รับแจ้งสิทธิอย่างไร เป็นคนละเรื่อง จึงไม่ควรนำมาบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๒๗

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่การทรมาน การกระทำหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลเสียหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง ซึ่งไม่อาจยกเว้นให้กระทำได้ว่าสถานการณ์ใด ๆ อีกทั้ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลจากการถูกค้นตัว จับ คุมขัง หรือถูกกระทำการใดอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายเกินสมควรแก่เหตุผลที่กฎหมายกำหนด ยิ่งไปกว่านั้น การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมนั้นจะกระทำมิได้ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และได้ลงนามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ จึงต้องมีบทบัญญัติที่กำหนดฐานความผิดเป็นการเฉพาะ ตลอดจนมีมาตรการป้องกันและปราบปรามมาตรการเยียวยา

ผู้ได้รับความเสียหาย และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามข้อบทในอนุสัญญาดังกล่าวได้
อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยให้เทียบเท่าสากล และ
สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

☒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑. มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไป
ตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัด
ต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุและจะกระทบต่อศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้ง ต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด
กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

๒. มาตรา ๒๗ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครอง
ตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด
เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือ
สังคมความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้
เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือ
ผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างของ
องค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนที่
เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม

๓. มาตรา ๒๘ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุ
อย่างอื่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือ
ร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้

๔. มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำ
การอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้น
จะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำ
พิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มี
การหลบหนี

๕. มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว

การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงพอที่จะจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

☒ ยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง

- ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม หัวข้อที่ ๔.๔.๑ สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมโดยปรับแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ให้มีความทันสมัย ลดความขัดแย้งของกฎหมาย และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศและสนับสนุนการลดความเหลื่อมล้ำ

- ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ หัวข้อที่ ๖.๖ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรมและสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ

☒ แผนปฏิรูปประเทศในเรื่อง

แผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

- ประเด็นปฏิรูปที่ ๑: มีกลไกให้การออกกฎหมายเป็นกฎหมายที่ดีและเท่าที่จำเป็น รวมทั้งมีกลไกในการทบทวนกฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

- ประเด็นปฏิรูปที่ ๖: มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญและจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้ง การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน

- ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๐: มีกลไกส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แผนปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม

- ประเด็นปฏิรูปที่ ๒: การพัฒนากลไกช่วยเหลือและเพิ่มศักยภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

☒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต และประพฤติดีมีขอบและการสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีการกำหนดฐานความผิด มาตราการป้องกันและปราบปราม มาตราการเยียวยา ตลอดจนมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้ง คุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๕.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

สิทธิมนุษยชนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นตัวชี้วัดในการพิจารณาขีดความสามารถในการแข่งขันของธนาคารโลก ซึ่งหากประเทศไทยสามารถจัดการปัญหาอาชญากรรมและความรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังเพิ่มแรงจูงใจให้นักธุรกิจเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเพราะมีความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัย

๕.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องสิทธิ เสรีภาพ และสิทธิมนุษยชน โดยมีหลักประกันการคุ้มครองสิทธิที่มีมาตรฐานตามหลักสากล ลดการละเมิดสิทธิสร้างความเชื่อมั่นด้านกระบวนการยุติธรรม และลดความเหลื่อมล้ำให้กับประชาชนการละเมิดสิทธิลดน้อยลง

๕.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

-

๕.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

- ด้านการเมืองภายในประเทศ เป็นการยืนยันนโยบายของรัฐบาลว่าไม่สนับสนุนการกระทำความผิดและการกระทำให้บุคคลสูญหายโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- ด้านการเมืองระหว่างประเทศ เป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศไทยในสังคมโลก โดยแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีเจตนารมณ์และความตั้งใจจริงที่จะเคารพสิทธิมนุษยชนเทียบเท่ากับระดับสากลอื่นจะช่วยให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับและความเชื่อถือจากประชาคมระหว่างประเทศ

- ด้านกระบวนการยุติธรรม เป็นหลักประกันว่าจะไม่มีการดัดแปลงการลงโทษแก่บุคคลใด ๆ และส่งเสริมให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นและทัศนคติที่ดีต่อกระบวนการยุติธรรม

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติ หรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี

☒ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☒ มี

☐ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

ร่างพระราชบัญญัติฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามอนุสัญญาฯ ทั้งสองฉบับ โดยกำหนดให้มีมาตรการป้องกัน ปราบปราม และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิดและการกระทำให้บุคคลสูญหายซึ่งมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จึงต้องมีกลไกระดับนโยบายทำหน้าที่บูรณาการระหว่างหน่วยงานที่มีอยู่เดิมในการขับเคลื่อนกระบวนการป้องกัน ปราบปราม และเยียวยาให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

๘. บทกำหนดโทษ

- ☐ ไม่มี
- ☒ โทษทางอาญา
- ☐ โทษทางปกครอง
- ☐ โทษปรับเป็นพินัย
- ☐ โทษอุปกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

การกำหนดโทษทางอาญาเป็นการป้องปรามไม่ให้ผู้กระทำความผิดตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้งและเพื่อบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามที่กฎหมายกำหนด

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓



คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร